

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de succesorul părții vătămate Spînu Viorel, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10 decembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

Obrijanu Ion XXXX,

născut la XXXXXXXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXXX, str. XXXXXXXXXXXX, nr. XXX, ap. XX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 27 octombrie 2015 - până la 10 decembrie 2015, (instanța de fond);
2. de la 27 iunie 2016 - până la 28 octombrie 2016 (instanța de apel);
3. de la 14 decembrie 2016 - până la 11 aprilie 2017, (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10 decembrie 2015, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Obrijanu Ion a fost condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Obrijanu Ion la 07 septembrie 2015, ora 18⁵⁶ conducând automobilul de model „XXXXXXX” cu n/î XXXXXXXXXXXX pe str. Bucovinei, mun. Chișinău, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere a comis tamponarea pietonului Spînu Eugen, care traversa strada nemijlocit pe marcajul rutier ce semnalizează trecerea de pietoni. În urma impactului minorului Spînu Eugen i-au fost cauzate vătămări corporale grave, în rezultatul cărora a survenit decesul.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel succesorul părții vătămate Spînu V., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, argumentând că sentința este ilegală și neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, la numirea căreia nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei precum și de consecințele care au survenit în urma săvârșirii infracțiunii.

Totodată, apelantul a solicitat repunerea în termen a apelului pe motiv că nu a fost prezent în ședințele de judecată, iar cu sentința a luat cunoștință abia în vara anului 2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, apelul declarat a fost respins ca depus peste termen.

Instanța de apel în decizia adoptată a reținut că potrivit materialelor cauzei sentința contestată a fost recepționată de către Spînu Viorel la data de 29 decembrie 2015 (f.d.203), ulterior la 06 iunie 2016 acesta a primit contra semnătură copia sentinței (f.d.2010), iar apelul declarat a fost înregistrat în cancelaria instanței de fond cu depășirea termenului de 15 zile prevăzut de lege (15.07.2016).

5. Împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în cauză a declarat recurs ordinar succesorul părții vătămate Spînu V., care a solicitat casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În argumentarea recursului declarat recurentul a invocat următoarele:

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, iar instanța nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, care au avut o importanță deosebită pentru individualizarea pedepsei;

- în motivarea sentinței instanța nu a invocat ce reguli din Regulamentul Circulației Rutiere au fost încălcate de către inculpat, or această obligațiune este esențială pentru stabilirea și individualizarea pedepsei;

- cauza în instanța de fond a fost examinată în lipsa succesorului părții vătămate;

- instanța de fond nu a ținut cont de faptul că accidentul a avut loc pe marcajul „*trecerea de pietoni*”, iar victima traversa regulamentar strada;

- Curtea de Apel neîntemeiat nu a luat în considerație argumentele aduse în susținerea solicitării de repunere în termen a apelului și nu a examinat fondul apelului.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, inculpatul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar

declarat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil pe motiv că este vădit neîntemeiat, argumentând că Spînu V. a fost citat legal în ședința de judecată a instanței de fond, însă nu s-a prezentat. Ulterior la 14.12.2015 în adresa recurentului a fost expediată copia sentinței, care la 29.12.2015 a fost recepționată. Totodată, la 06.06.2016 Spînu V. în baza unei cereri repetat a primit copia sentinței, însă, necătând la aceasta apelul l-a declarat abia la 15.07.2016, fapt care denotă că acesta a fost declarat peste termenul legal .

7. Judecând recursul în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit regulii generale prescrise la art. 402 Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Excepția de la regula dată este inserată în dispoziția normei art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Potrivit deciziei atacate, instanța de apel a decis că apelantul a depus apelul cu depășirea termenului prevăzut de art.402 Cod de procedură penală, argumentând în acest sens că sentința motivată a fost expediată în adresa succesorului legal al părții vătămate la 14.12.2015, ulterior la 06.06.2016 acesta repetat a primit contra semnătură copia sentinței, iar apelul l-a declarat la 15.07.2016, după expirarea termenului legal de 15 zile.

În această situație, deși în cererea de apel succesorul victimei a solicitat repunerea în termen, invocând motive clare din care considerent a omis termenul de apel, instanța de apel prin decizia sa, nu s-a pronunțat asupra posibilității repunerii în termen a apelului, or potrivit prevederilor art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, repunerea în termen a apelului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului de apel, care nu a putut declara apel din cauze independente de voința lui, este repus în dreptul lui din care fusese decăzut după expirarea termenului de apel.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel urma în mod obligatoriu să verifice argumentele invocate de apelant la acest capitol, să constate care au fost acele motive ce au dus la întârzierea declarării apelului și dacă întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, ce justifică cererea de repunere a apelului în termen.

Mai mult, consultînd procesul-verbal al ședinței instanței de apel, Colegiul observă că chestiunea cu privire la depunerea apelului în termen ori cu depășirea acestuia, nu a fost pusă în discuție de către instanță, deși, dacă instanța a considerat că apelantul a depășit termenul de declarare a apelului, aceasta, avea obligația, să pună în discuție în fața părților problema apărută, inclusiv să consulte opinia apelantului cu privire la omiterea termenul de declarare a apelului.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul penal consideră că, concluzia instanței de apel privind respingerea apelului succesoriului victimei ca depus peste termen, în împrejurările în care nu s-a pus în discuție în fața părților chestiunea sus menționată, inclusiv nu s-a consultat opinia apelantului cu privire la motivele depășirii termenului de declarare a apelului, este pripită.

Totodată, instanța de apel respingînd apelul din motiv că a fost declarat peste termen, în dispozitivul deciziei adoptate nu s-a pronunțat asupra solicitării apelantului de repunere în termen a apelului, nefiind clar care este opinia instanței la acest capitol, or dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă. Mai mult, după cum s-a menționat mai sus, chestiunea privind motivele depășirii termenului de declarare a apelului nici nu s-au discutat în ședința instanței de apel.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel a lăsat fără apreciere și motivare circumstanțe esențiale ale cauzei, care țin de procedura și termenul de declarare a apelului, deci a comis o eroare de drept procedural, care se cuprinde de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, eroare, care este temei de recurs și, deoarece nu poate fi corectată de instanța de recurs, se va solda cu soluția de casare a deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare, unde instanța de apel, are obligația de a verifica circumstanțele privind declararea apelului de către succesoriul victimei.

În procesul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să verifice motivele întârzierii declarării apelului și, după caz, dacă constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, să repună apelul în termen și apoi să judece

fondul apelului, sau după caz, să respingă apelul ca depus peste termen.

Astfel, instanța de apel urmează să țină cont de argumentele expuse în prezenta decizie, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de succesorul părții vătămate Spînu Viorel, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui *Obrijanu Ion XXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 11 mai 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev